

بۆچی پاشه‌رۆژا دهرچووین ئاماده‌یا بازرگانی یا به‌رزه‌یه؟

دببیت و چ به‌ره‌م ژئی ناهیت (وه‌کی داره‌کا خرش). ئەگه‌ر دهرچووین بازرگانی ل چ کولیز و په‌یمانگه‌هین سهر ب پشکین خۆقه‌نه‌وه‌رگرن و چ ده‌زگه‌هین حکومی و ره‌ج و زهمه‌تا وان یا 12 سالان دئ ب ئاڤی دا چیت. ل قییری مروّقه‌ناگه‌هیته هیڤیا خۆ. ل دویمایی دئ دهرچووین بازرگانی نه‌چارین باوه‌رنامین خۆ وه‌ک دیاری ده‌نه‌با یین خۆ یان ده‌یکا خۆ یۆ جوانیی و بلا مامۆستایین مه‌ ژئی وی زهمه‌تی نه‌به‌ن و بلا دهرگه‌هین قان ئاماده‌یی یین پیشی به‌ینه‌گرتن دا دهره‌ت بۆ هنده‌کین دی به‌ینه‌قه‌کرن، چونکی هه‌ر پاشه‌رۆژا مه‌ یا به‌رزیه‌یه و که‌س خۆ ل پاشه‌رۆژا مه‌ ناکه‌ته‌خودان.

هیڤیدارم ژ ریفه‌به‌ریا په‌روه‌دی و جهین شۆله‌ژئ چاره‌سه‌ریه‌کی یان رییه‌کی بۆ قان دهرچووین ببینن داکو زهمه‌تا وان ب ئاڤی دا نه‌چیت و نه‌و ژئی رۆلی خۆ د خزمه‌تکرنا وه‌لاتئ خۆدا ببینن.

باوه‌ر بکه‌ن ئەزئ ل وی باوه‌ری سهرجه‌می 300 خویندکاران و پتر دهرچووین پینچ ژئی کا دئ ل کولیزان هینه‌وه‌رگرتن یان نه‌، ئەو ژئی تنئ ل کولیزا کارگپری و ئابوری. ئەری ئەڤین دی چ بکه‌ن و هه‌که‌ بچه‌ ده‌زگه‌هه‌کی میری یان فه‌رمانگه‌هه‌کی و داخوازا دامه‌زاندنی ژئی بکه‌ن، ریفه‌به‌ری وی فه‌رمانگه‌هه‌کی دئ بیژیتی (مه‌ هین ئەڤین یان جه‌ نینه‌. ژیه‌ر چ؟ چونکی وی چ نیاس ل ویری نینن. ئەفه‌ سه‌باره‌ت خویندکارین ئاڤ پاریزگه‌هه‌، لئ هه‌که‌ مروّقه‌ به‌راوردیه‌کی بکه‌ت ل ئاڤه‌را وان و یین ل دهرقه‌ی پاریزگه‌هه‌ وه‌کی یین قه‌زا و ناحیا بۆ نمونه‌: سیملی، ئامیدی، قدش، شیلادزی ... هتد. و قان خه‌رجیان هه‌میان دکهن و سه‌ر قان هه‌می خه‌رجیان ژئی خویندکاری زیانداره‌، وه‌کی ئەم د بیژین که‌سه‌کی ره‌زه‌کی هه‌می رۆژان سه‌خبییری لئ دکه‌ت و کاروبارین رۆژانه‌ نه‌نجام دده‌ت و ماندیپوه‌نه‌کا مه‌زن پیڤه‌

ئاماده‌یی یا پیشه‌سازی یان بازرگانی ... هتد. من نه‌ڤیت ئەز گه‌له‌ک باهه‌تی دریزگه‌م، لئ من دڤیت پاشه‌رۆژا دهرچووین ئاماده‌یی یا بازرگانی دیارکه‌م، بۆ نمونه‌ ده‌می دهرچن دڤیت تیڤرایسی(معدل)ئ وان ژ 85 ئ کیمتر نه‌بیت، داکو بشیت داخوازا خۆ پیشکیشی کولیزا کارگپری و ئابوری ب تنئ بکه‌ت و باوه‌ر بکه‌ نه‌مه‌رجه‌ ژئی به‌یته‌ وه‌رگرتن، چونکی که‌س گرنگی ناده‌تی، ئەگه‌ر خویندکاری بازرگانی خودانی 85 و 90 ئ با داچیه‌ته‌ ئاماده‌یی یا گشتی 85 و 90 ئینیت دابیه‌ته‌ نوژدار نه‌دبوو دهرچووین بازرگانی، به‌لی ره‌وشا وی یا خیزانی ده‌ست نه‌دایه‌ له‌وما ئەو که‌س یئ هاتیه‌ ئاماده‌یه‌کا پیشی وه‌کو ئاماده‌یا بازرگانی.

ئگه‌ر به‌یین ئاماره‌کی بکه‌ین سالانه‌ نیزیکی 300 دهرچووین ئاماده‌یا بازرگانی ژ هه‌ردوو ره‌گه‌زان دهرچن،

هه‌لب‌ژیریت، ئەڤجا چ ئاماده‌یی یین پیشه‌یی یان یین گشتی بن، یان په‌یمانگه‌ه، ئەڤجا په‌یمانگه‌ه هه‌ر بۆ مروّقی ناده‌رکه‌ڤن، چونکی تو که‌سه‌کی ل وی په‌یمانگه‌هه‌ی نانیاسی، په‌یمانگه‌ه تنئ بۆ که‌سین خودان نیاس، مه‌به‌ستا من ته‌ نیاسه‌ک یان زنده‌تر لی هه‌بیت دئ هییه‌ وه‌رگرتن، مه‌به‌ستا من ل قییری ئەوه‌ ئەو په‌یمانگه‌هین ل قووناغا ئاڤنجی را دچیتی وه‌ک: په‌یمانگه‌ها هونه‌رین جوان، په‌یمانگه‌ها کۆمپیوتهری ... هتد. ل قییری ئەو خویندکارین نه‌شین بچه‌ قووناغا چواری و پینجی و شه‌شی ئاماده‌یی، مه‌به‌ستا من ل قییری ئاماده‌یی یا گشتی چ به‌شی زانستی یان ئەده‌بی بیت، ژیه‌رکو خودانا وی یا ب زهمه‌ته‌ یان یئ د به‌را کاره‌کی رۆژانه‌ دکه‌ت پیخه‌مه‌ت پاره‌یه‌کی بده‌ست خۆقه‌ ببینیت دئ قه‌ستا ئاماده‌یی یه‌کا پیچکی خودانا وی ژ یا شه‌شی زانستی یان ئەده‌بی کیتر بیت وه‌ک

هه‌رمان نهری دۆسکی

هه‌ر ل ده‌ستپیکئ مروّقه‌ ل ده‌می زاپۆکینی ساڤا دبیت به‌ری ژئی مروّقی یئ خواندنگه‌هه‌ی تمام بیت، ده‌یکا مروّقی یان بابئ مروّقی دئ بیژیت کورئ من یان کچا من ده‌می ژئی ته‌ تمام بوو و تو چوو په‌ خواندنگه‌هه‌ی ته‌ دڤیت تو ببیه‌ چ ل پاشه‌رۆژی؟ مروّقه‌ دئ ب دلکه‌ی پر که‌یف به‌رسڤا بابئ خۆ یان ده‌یکا خۆ ده‌ت و بیژیتی: من دڤیت بیمه‌ (نوژدار، نه‌ندازیار، مامۆستا ... هتد.) و ده‌می ل سه‌ره‌تایی د خوینیت و هه‌رسال دهردچیت و قووناغا سه‌ره‌تایی ب دویمایی د ئینیت، پاشی ئیکسه‌ر دهربازی قووناغا ئاڤنجی دبیت و ئاڤنجی ژئی ب دویمایی د ئینیت، پشتی قووناغا ئاڤنجی مروّقه‌ دئ هه‌رین خۆ که‌ت کا دئ کیری بۆ مروّقی یا باش بیت دئ ویری

فه‌رمانگه‌هین حکومه‌تی پیدئ ب پیداجوونه‌کی نه‌

هه‌روه‌سان ئەکتیڤکرن رۆلی دام وده‌زگه‌هین حکومه‌تی و ده‌ستنیشانکرنا خالین نه‌رینی و که‌سانین خراب و دیاردین شاش و دیارکرنا رویی جوان و پاڤژ و سه‌لماندنا وی چهندي بۆ دوژمنی و خه‌لکی بیانی و دهوربه‌ر کو ئەم ملله‌ته‌کین ب راستی هه‌ژ یاسایی و شارستانی و پیڤه‌ ژیانی دکهن و ئەفه‌ هه‌می ناهیه‌ته‌ دی ئەگه‌ر گوهرپه‌نه‌کا بنه‌ره‌تی د ئاڤه‌ که‌سایه‌تی و دهورونی خودا نه‌که‌ین و پیڤه‌ کار بکه‌ین بۆ ئاڤاکرنا وه‌لاتئ خۆ.

لینیرین وچاکسازی خزمه‌ته‌که‌ بۆ قئ خه‌لکی کو هه‌رگاڤ و هه‌رده‌م زیان قیڤه‌قتی ئیکی یه‌ ژ وان جوړه‌ دیاردا کو ئەڤرۆکه‌ د به‌ره‌لافن د ئاڤه‌ دام وده‌زگه‌هین حکومه‌تی دا ب تابه‌تی فه‌رمانگه‌هین خزمه‌تگوزاری.

هه‌رئما کوردستانی د کاودانه‌کی نازک دا دهرباژ دبیت ژ گه‌له‌ک ماف و ئارمانجین گه‌لی مه‌ خه‌بات بۆ کری هیشتا ب ده‌ستڤه‌ نه‌هاتینه‌ و پیدئ ب خه‌باته‌کا به‌ردوامه‌، به‌لکو ب ره‌نگه‌کی دی ئەو ژئی گرتنا ریکا دیالوکی و دان و ستاندنی و ئیکرینی یه‌،

حکومه‌تی دا و خه‌لک ل مال و جاده‌ه و چه‌ندین جهان وی چهندي د ئازرینن کو گه‌له‌ک خه‌لکی نه‌هه‌ژئ دوان فه‌رمانگه‌هان دا کار دکهن و بوینه‌ جه‌ی په‌یدا بونا دلگرانیی د ئاڤه‌ خه‌لکی دا و هه‌ڤده‌م دئ کارتیکرنا خۆ یا نه‌رینی که‌ته‌ سه‌ر ئاڤه‌ وده‌نگی حکومه‌تی ل ئاڤه‌ و ل دهرقه‌ی وه‌لاتی و ئەفه‌ دئ بیته‌ مه‌ترسیه‌ک ل سه‌ر ئەزموونا گه‌لی مه‌، له‌ورا فه‌رمانگه‌ه و دام وده‌زگه‌هین حکومه‌تی پیدئ ب دویڤچوونه‌ک و پیداجوونه‌کی نه‌ و ئەڤرۆکه‌ بوویه‌ گرنگترین ئەرک ژیه‌رکو ئەو

کارتیکرنا خۆ نابیت ل سه‌ر ره‌وشا ئالوژا وی وه‌زاره‌تی و هیچ مفایه‌کی ناگه‌هینه‌ هه‌ڤوله‌اتی ساده‌، ب تنئ رازیکرنا خه‌لکه‌کی یان لایه‌نه‌کی یه‌ کو ئارمانجا وی ب تنئ گوهرپه‌نا وه‌زیری بوو، لئ مخابن بیر ل وی چهندي ناهیه‌ته‌کرن کو وه‌زاره‌ت بلندترین پایه‌ی چهندين فه‌رمانگه‌ه و دام وده‌زگه‌هین حکومه‌تی نه‌ و چه‌ندین لاوازی و گه‌نده‌لی و نه‌هه‌ستکرن ب به‌رپرسیاریی د ئاڤه‌ کارمه‌ندین وان هه‌نه‌ و نموونین ژ وی جوړی ژئی د زۆرن د ئاڤه‌ دام وده‌زگه‌هین

نیجسان دیرکی

گه‌له‌ک جارن به‌حسئ چاکسازی د هه‌می بواران دا ده‌یه‌کرن ژ وان ژئی چاکسازی یا ئابوری و سیاسی و جفاکی. ده‌می به‌حسئ چاکسازی د ئاڤه‌ ریزین حکومه‌تی و وه‌زاره‌تان دا ده‌یه‌ته‌کرن ب تنئ وی چهندي دگه‌هینیت ئەڤه‌ وه‌زیره‌ یان یئ دی به‌ینه‌ گوهرپه‌ن بیی کو هه‌زل ل وی چهندي به‌یه‌ته‌کرن کو گوهرپه‌نا وه‌زیره‌کی گه‌له‌ک جارن

هونه‌ری

په‌یفینی یئ

چه‌وايه‌؟

نازی سه‌رگه‌لی

بکه‌ت و به‌رنامه‌یه‌کی بۆ خۆ داریزیت، زانایی ناقدار (دایل کارنیجی) دبیزیت: (ئەڤین بی) به‌رنامه‌ مینا کۆرانه‌ و دخواژن کۆرین دی ل ریکی شاره‌زا بکه‌ن!).

3- ب پشت راستی و شیان ب په‌یفین: ئەگه‌ر مه‌ بڤیت ئەم هه‌ست پی بکه‌ین پشت راست یین، دڤیت خۆ به‌یز بیخین و ل قییری بۆ هندی ئەگه‌ر مه‌ باوه‌ری بۆ هه‌بوو دئ بۆ مه‌ دیار بیت ئەم پشت راست د ئاخچین.

4- مه‌شق و راهینان: خالا دویمایی مه‌ دڤیت ل سه‌ر قئ خالی ب په‌یفین و مسوگه‌ر ب گرنگترین خال ژئی ده‌یه‌ هه‌ژمارتن کو ئەو ژئی مه‌شق کرنه‌. ئەڤه‌ چه‌نده‌ هه‌می ب جفاکی مه‌ڤه‌ گریدایه‌ و

هونه‌ری بین هه‌وه‌ پیدئ ب چوار تشتان هه‌یه‌:

1- باوه‌ری بۆ هه‌بوون: باوه‌ری بۆ هه‌بوون به‌ری بنیاتی یه‌ بۆ ئاڤایی که‌سایه‌تیا هه‌ر مروّقه‌کی ل به‌ربیت د پیه‌لانکین ژیانی دا سه‌ره‌ڤیت و ئارمانجین خۆ هه‌مبیز بکه‌ت. هه‌بوونا چه‌زه‌کا خورت و باوه‌ریه‌کا موکم بۆ هه‌وه‌ ژ هه‌ر تشته‌کی دی یئ هوین هه‌ز ژئی دکهن گرنگتره‌، چونکی راددی سه‌ره‌ڤتن و سه‌ره‌نه‌ڤتتا هه‌وه‌ هه‌تا راده‌یه‌کی زۆر ب قئ خالی ڤه‌ گریدایه‌.

2- ب هویرکاری بزنان سه‌باره‌ت چ باهه‌ته‌کی هوین د خواژن ب په‌یفین: ده‌می به‌ری هه‌ر په‌یفینه‌کی دڤیت مروّقه‌ هه‌زا خۆ

هونه‌ری په‌یفینی(ئاڤختنی)ژئی یاساین خۆ هه‌نه‌ و وی ژئی مینا هه‌ر کاره‌کی دی پیدئ ب ب نه‌خشه‌ و به‌رنامه‌ریژی هه‌یه‌، داکو ئەو په‌یفین ئارمانجا خۆ ب هه‌نگیڤیت، له‌وما ئەز باوه‌رم هه‌ر که‌سی ژ مه‌ بخوازیت ل هه‌لکه‌فت و سمیناران ب ئاوايه‌کی هه‌ژئ و جوان وسه‌ره‌ڤتی ب په‌یفیت ل به‌ربیت کارتیکرنئ ل سه‌ر خه‌لکی و ته‌خین جفاکی به‌یلیت و ب په‌یفینا خۆ داخبار بکه‌ت، دا په‌یفینکه‌ره‌کی زمانزان و خو‌ش و ره‌وانبیزئ ژئی چی ببیت، دی هه‌ریی سه‌ره‌ڤتی بیت.

بۆ هندی هوین ژبو په‌یفینی بارا پتر پیکولا بکه‌ن و بکارن بله‌ز فییری قئ

هه‌تا نه‌و تو ل کیڤه‌ بووی؟

(غه‌ریب) هه‌تا نه‌و ل کیڤه‌ بوو؟
2- ده‌می نفیسه‌ر به‌حسئ مامۆستایان د که‌ت و گوته‌ه‌کا وان قه‌دگوهریژیت: (هه‌چکو تو بۆ دیواره‌کی د بیژئی!) و د دریزئا نفیسینا خودا نفیسه‌ر د بیژیت ل قییره‌ ب گومان د که‌ڤیت کا هین لیژنه‌نه‌ یان هین دیوارن؟!
ئەز نزانم (غه‌ریب)ی مه‌به‌ست پی کی یه‌

گه‌ل گۆتین (غه‌ریب)ی مه‌ یین د گۆتاری دا نفیسین، لئ ده‌می ئەم گۆتاره‌کی د نفیسین د قیت د ده‌می وی دا به‌لاڤه‌که‌ین، و ده‌می تیپینه‌کی ل سه‌ر مامۆستایه‌کی به‌لاڤه‌که‌ین دڤین د گه‌ل ژبواری بین و پیچه‌کی ب وژدان بین. ده‌می مامۆستا بیژیت: (هه‌چکو تو بۆ دیواره‌کی د بیژئی)، مه‌به‌ست پی نه‌ئیشاندنه‌، به‌لکو ئاڤاکرنه‌، ئەز باوه‌ر ناکه‌م چ ژ قان گه‌نجان پی ئیشا بن، چونکی کاک (غه‌ریب) من و ته‌ ئەڤه‌ گه‌نجه‌ دیت و به‌هه‌ریین وان چه‌ند جوانن. له‌وما ئەز یئ پشت راستم کو خودانین قان به‌هه‌ریین جوان ژ وی چهندي مه‌زرتن، کو ب تیپینه‌ مامۆستایه‌کی بینن.

دادار مه‌مه‌د

د هه‌ژماره‌ 71 یا رۆژناما (به‌هدینان) یا هیژا دا باهه‌ته‌کی نفیسه‌ر ((غه‌ریب مه‌حمود) ب ئاڤی (ب راستی ریکا ستیرایه‌ .. لی؟!)) هاتیه‌ به‌لاڤه‌کرن. پشتی